

Dosarul nr. 3ra-1032/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: S. Dimitriu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

11 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de către Tudor Capșa,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
către Tudor Capșa împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu privire la
contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
admis apelul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, a fost casată
hotărârea din 04 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și a fost emisă o
hotărâre nouă de respingere a acțiunii ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La data de 05 septembrie 2018, Tudor Capșa a depus cerere de chemare în judecată
împotriva IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 12 iunie 2018, a înregistrat la IP
„Agenția Servicii Publice” o cerere, prin care a solicitat înregistrarea de stat a Sindicatului
pensionarilor din Moldova „SCUTUL” în conformitate cu art. 10 din Legea sindicatelor
nr. 1129 din 07 iulie 2000, fără necesitatea achitării ilegale și nejustificate a taxei pentru
respectiva înregistrare, invocând în acest sens argumente incontestabile ce rezidă din
normele internaționale, constituționale și legale în vigoare.

La 20 iulie 2018 a recepționat de la oficiul poștal răspunsul pârâtei nr. 01/C-506/18
din 16 iulie 2018, prin care a fost informat că prin Decizia nr. 1 din 25 iunie 2018 a fost
refuzată înregistrarea de stat a Sindicatului pensionarilor din Moldova „SCUTUL” din
următoarele motive: 1) solicitantul nu a prezentat documentul bancar care atestă achitarea
taxei de înregistrare conform art.7 alin. (1) lit. d) din Legea privind înregistrarea de stat a
persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr. 220 din 19 octombrie 2007; 2)
în conformitate cu prevederile art. 13 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 220 din 19 octombrie
2007 înregistrarea de stat a persoanei juridice nu se admite în cazul nedepunerii tuturor
documentelor necesare pentru înregistrare; 3) solicitantul nu a prezentat copia buletinului

de identitate al președintelui ales, creând imposibilitatea includerii datelor în Registrul de stat al persoanelor juridice conform prevederile art. 32 și 33 din Legea nr. 220 din 19 octombrie 2007.

A indicat că reieșind din cerințele art. 10 alin. (4) din Legea nr. 1129 din 07 iulie 2000, conform cărora refuzul de a înregistra sindicatul din motive pe care fondatorii le consideră neîntemeiate poate fi atacat în instanța de contencios administrativ competentă în modul prevăzut de legislație, la 25 iulie 2018 a depus în conformitate cu art. 14 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, prin intermediul oficiului poștal, la adresa IP „Agenția Servicii Publice” cererea prealabilă, solicitând înregistrarea de stat a Sindicatului pensionarilor din Moldova „SCUTUL” fără necesitatea achitării ilegale/nejustificate a tarifului/taxei pentru respectiva înregistrare, cu anexarea copiei buletinului de identitate al președintelui ales.

La data de 22 august 2018 a recepționat prin intermediul oficiului poștal răspunsul pârâtei nr.01/C-654/18 din 20 august 2018 la cererea prealabilă din 25 iulie 2018, prin care a fost informat că în temeiul art. 20 din Legea cu privire la petiționare nr.190 din 19 iulie 1994 cererea dată nu se reexaminează.

Reclamantul a remarcat că la examinarea cererii prelabile din 25 iulie 2018, responsabilii IP „Agenția Servicii Publice” au confundat modul de examinare a respectivei cereri depuse conform art. 14 din Legea contenciosului administrativ cu procedura de examinare a petițiilor obișnuite potrivit Legii cu privire la petiționare.

Consideră că prevederile art. 4 alin. (1) din Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nu pot fi aplicate de către IP „Agenția Servicii Publice” în privința înregistrării Sindicatului pensionarilor din Moldova „SCUTUL”, deoarece Legea sindicatelor nu prevede plata taxei la înregistrarea sindicatului de orice nivel. Astfel, art. 10 alin. (1) din Legea sindicatelor stipulează expres că organizația sindicală primară, centrul sindical ramural teritorial, centrul sindical interramural teritorial, centrul sindical național ramural și centrul sindical național interramural obțin statutul de persoană juridică din momentul înregistrării acestora la Agenția Servicii Publice în conformitate cu prezenta lege și cu Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, ultima fiind aplicată doar în măsura în care nu contravine prezentei legi.

Tudor Capșa a solicitat declararea nulității și anularea integrală a Deciziei IP „Agenția Servicii Publice” nr. 1 din 25 iunie 2018 „Cu privire la refuzul înregistrării Sindicatului pensionarilor din Moldova „SCUTUL” și obligarea pârâtei de a efectua înregistrarea de stat a Sindicatului pensionarilor din Moldova „SCUTUL”, fără plata tarifului/taxei pentru înregistrarea acestuia.

Prin hotărârea din 04 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, acțiunea depusă de către Tudor Capșa a fost admisă integral. A fost anulată, ca fiind contrară legii, Decizia IP „Agenția Servicii Publice” nr. 1 din 25 iunie 2018 „Cu privire la refuzul înregistrării Sindicatului pensionarilor din Moldova „SCUTUL” și a fost obligată IP „Agenția Servicii Publice” să efectueze înregistrarea de stat a Sindicatului pensionarilor din Moldova „SCUTUL”, fără achitarea taxei de înregistrare.

Instanța de fond a concluzionat că în speță, Legea sindicatelor este o lege specială, care reglementează în principal raporturile sociale ce apar în legătură cu realizarea de către cetățeni a dreptului constituțional de a întemeia și de a se înscrie în sindicate,

stabilește cadrul juridic al întemeierii lor, garanțiile activității, reglementează relațiile lor cu autoritățile publice, patronii și cu asociațiile patronilor.

Astfel, prima instanță a considerat eronat argumentul IP „Agenția Servicii Publice” precum că procedura înregistrării și respectiv, actele necesare înregistrării persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali este reglementată exclusiv de Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr. 220 din 19 octombrie 2007, or, existența unor prevederi speciale contrazic o asemenea poziție și anume, art. 10 alin. (1) din Legea sindicatelor nr. 1129 din 07 iulie 2000.

Prin urmare, contrar argumentelor invocate de către IP „Agenția Servicii Publice”, din moment ce Legea sindicatelor nu prevede necesitatea prezentării documentului ce confirmă achitarea taxei de înregistrare, solicitarea la înregistrarea unei organizații sindicale a documentului ce confirmă plata taxei de înregistrare, este neîntemeiată.

Totodată, instanța de judecată a remarcat că la caz, sunt aplicabile prevederile art. 10 alin. (4) din Legea sindicatelor, potrivit cărora neînregistrarea sindicatului în termenul stabilit sau refuzul de a înregistra din motive pe care fondatorii le consideră neîntemeiate poate fi atacat în instanța de contencios administrativ competentă în modul prevăzut de legislație, adică în conformitate cu Legea contenciosului administrativ, cu respectarea procedurii prealabile. Deci, este neîntemeiată invocarea de către pârâtă a omiterii termenului de prescripție, în speță nefiind aplicabil art. 13 alin. (5) din Legea nr. 220 din 19 octombrie 2007, care nu prevede calea prealabilă.

Prin decizia din 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de IP „Agenția Servicii Publice”, a fost casată hotărârea din 04 decembrie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Central și a fost emisă o hotărâre nouă de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că Decizia IP „Agenția Servicii Publice” nr. 1 din 25 iunie 2018, în temeiul art. 13 alin. (5) din Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr. 220 din 19 octombrie 2007 poate fi contestată în instanța de judecată și poate fi anulată numai de instanța de judecată, la caz nefiind necesară calea prealabilă. Însă, dat fiind faptul că la materialele cauzei nu există dovezi cu privire la comunicarea lui Tudor Capșa a actului administrativ contestat, Curtea de Apel Chișinău a considerat că acțiunea a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen.

Referitor la fondul cauzei, instanța de apel a conchis că actul administrativ a fost emis cu respectarea prevederilor legii, or, contrar art. 7 alin. (1) din Legea nr. 220 din 19 octombrie 2007, la cererea de înregistrare de stat a sindicatului nu a fost anexat documentul ce confirmă achitarea taxei de înregistrare.

Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că este greșită poziția primei instanțe precum că la înregistrarea sindicatelor nu este necesară achitarea taxei de înregistrare, deoarece în conformitate cu prevederile art. 3 și 4 alin. (1) din Legea nr. 220 din 19 octombrie 2007 în coroborare cu art. 10 alin. (1) din Legea nr. 1129 din 07 iulie 2000, la înregistrarea organizației sindicale urmează a fi achitată taxa de înregistrare.

La data de 20 iunie 2019 Tudor Capșa a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei din 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței

de apel.

Consideră că instanța de apel a interpretat în mod eronat norma specială a art. 10 alin. (1) din Legea sindicatelor, ce prevede că sindicatul obține statutul de persoană juridică din momentul înregistrării acestuia la Agenția Servicii Publice în conformitate cu această lege și cu Legea nr. 220 din 19 octombrie 2007, ultima fiind aplicată doar în măsura în care nu contravine prezentei legi.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău a făcut referire unilaterală în decizia contestată la normele generale ale art. 4 alin. (1), 7 alin. (1), 13 alin. (1) lit. a) și cele din anexa la Legea nr. 220 din 19 octombrie 2007, fără însă a remarca că aceste norme generale contravin în mod vădit cerințelor legale cu caracter special ale art. 10 alin. (2) din Legea sindicatelor.

A menționat că instanța de apel a ignorat faptul că norma specială a art. 10 alin. (2) din Legea sindicatelor stipulează expres că pentru înregistrarea sindicatului, la Agenția Servicii Publice se prezintă, în termen de o lună de la data aprobării statutului, următoarele documente: a) cererea, semnată de conducătorul organului sindical; b) statutul în două exemplare semnate de către fondatorii sindicatului; c) hotărârea adunării (conferinței, congresului) privind întemeierea sindicatului. Alte documente, decât cele trei specificate exhaustiv, de către legiuitor nu au fost prevăzute.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța

de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 16 aprilie 2019 și a fost notificată recurentului Tudor Capșa la 19 iunie 2019 (f.d. 152).

Astfel, recursul depus de Tudor Capșa la 20 iunie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Tudor Capșa nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de Tudor Capșa asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Tudor Capșa ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Tudor Capșa se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu